

KPA

Kodeks postępowania administracyjnego

Prawo o ustroju sądów administracyjnych

Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Stan prawny na 14 października 2021 r.

4. WYDANIE

Wolters Kluwer

KPA

Kodeks postępowania administracyjnego

Prawo o ustroju sądów administracyjnych

Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi

Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

Stan prawny na 14 października 2021 r.

4. WYDANIE

Wolters Kluwer

WARSZAWA 2021

Stan prawny na 14 października 2021 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Joanna Olówek

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8246-871-7
4. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (wyciąg)	13
--	-----------

Rozdział 2. Przepisy szczegółowe	15
Rozdział 4. Przepisy przejściowe i końcowe	24

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego	25
---	-----------

Dział I. Przepisy ogólne	27
Rozdział 1. Zakres obowiązywania	27
Rozdział 2. Zasady ogólne	30
Rozdział 3. Organy wyższego stopnia i organy naczelne.....	35
Rozdział 4. Właściwość organów	36
Rozdział 5. Wyłączenie pracownika oraz organu.....	38
Rozdział 6. Strona.....	40
Rozdział 7. Załatwianie spraw	43
Rozdział 8. Doręczenia	46
Rozdział 9. Wezwania	53
Rozdział 10. Terminy	55
Dział II. Postępowanie	57
Rozdział 1. Wszczęcie postępowania	57

Rozdział 2. Metryki, protokoły i adnotacje	61
Rozdział 3. Udostępnianie akt	63
Rozdział 4. Dowody	64
Rozdział 5. Rozprawa	70
Rozdział 5a. Mediacja	72
Rozdział 6. Zawieszenie postępowania	77
Rozdział 7. Decyzje	79
Rozdział 8. Ugoda	83
Rozdział 8a. Milczące załatwienie sprawy	86
Rozdział 9. Postanowienia	89
Rozdział 10. Odwołania	90
Rozdział 11. Zażalenia	94
Rozdział 12. Wznowienie postępowania	95
Rozdział 13. Uchylenie, zmiana oraz stwierdzenie nieważności decyzji	99
Rozdział 14. Postępowanie uproszczone	102
Dział III. Przepisy szczególne w sprawach ubezpieczeń społecznych	104
Dział IV. Udział prokuratora	105
Dział IVa. Administracyjne kary pieniężne	106
Dział V–VI. (<i>uchylone</i>)	113
Dział VII. Wydawanie zaświadczeń	113
Dział VIII. Skargi i wnioski	115
Rozdział 1. Postanowienia ogólne	115
Rozdział 2. Skargi	117
Rozdział 3. Wnioski	121
Rozdział 4. Udział prasy i organizacji społecznych	122
Rozdział 5. Przyjmowanie skarg i wniosków	123
Rozdział 6. Nadzór i kontrola	124
Dział VIIa. Europejska współpraca administracyjna	126
Dział IX. Opłaty i koszty postępowania	128
Dział X. Przepisy końcowe	130
Skorowidz	131

Ustawa z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych	143
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	145
Rozdział 2. Wojewódzkie sądy administracyjne	152
Rozdział 3. Naczelny Sąd Administracyjny.....	160
Rozdział 4. Przepis końcowy.....	168
Skorowidz	169
 Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.....	175
Dział I. Przepisy wstępne.....	177
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	177
Rozdział 2. Właściwość wojewódzkich sądów administracyjnych.....	185
Rozdział 3. Właściwość Naczelnego Sądu Administracyjnego	186
Rozdział 4. Skład sądu.....	186
Rozdział 5. Wylączenie sędziego	187
Dział II. Strony.....	189
Rozdział 1. Zdolność sądowa i procesowa	189
Rozdział 2. Strony i uczestnicy postępowania	192
Rozdział 3. Pełnomocnicy	193
Dział III. Postępowanie przed wojewódzkim sądem administracyjnym.....	197
Rozdział 1. Pisma w postępowaniu sądowym	197
Rozdział 2. Skarga.....	203
Rozdział 3. Wniosek o wszczęcie postępowania.....	210
Rozdział 3a. Sprzeciw od decyzji.....	210
Rozdział 4. Doręczenia	212
Rozdział 5. Terminy	221
Rozdział 6. Uchybienie i przywrócenie terminu	223
Rozdział 7. Posiedzenia sądowe.....	224
Rozdział 8. Postępowanie mediacyjne i uproszczone	230
Rozdział 9. Zawieszenie i podjęcie postępowania.....	234

Rozdział 10. Orzeczenia sądowe.....	238
Rozdział 11. Prawomocność orzeczeń.....	250
Dział IV. Środki odwoławcze	251
Rozdział 1. Skarga kasacyjna.....	251
Rozdział 2. Zażalenie	258
Dział V. Koszty postępowania.....	260
Rozdział 1. Zwrot kosztów postępowania między stronami.....	260
Rozdział 2. Koszty sądowe.....	263
Oddział 1. Przepisy ogólne	263
Oddział 2. Wpis.....	267
Oddział 3. Opłata kancelaryjna	268
Oddział 4. Wydatki.....	269
Rozdział 3. Zwolnienie od kosztów sądowych.....	270
Oddział 1. Przepisy ogólne	270
Oddział 2. Prawo pomocy	272
Dział VI. Uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego	279
Dział VII. Wznowienie postępowania.....	281
Dział VIIa. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	285
Dział VIII. Wykonywanie orzeczeń sądowych.....	289
Dział IX. Postępowanie w razie zaginięcia lub zniszczenia akt.....	289
Dział X. Przepisy z zakresu postępowania w obrocie zagranicznym	292
Dział XI. Przepis końcowy	293
Skorowidz	295

**Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Przepisy wprowadzające
ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę**

– Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi	307
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	309
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących.....	309
Rozdział 3. Przepisy przejściowe, dostosowujące i końcowe.....	310
Skorowidz	317

Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji	323
Dział I. Przepisy ogólne	327
Rozdział 1. Zasady ogólne	327
Rozdział 1a. Rejestr Należności Publicznoprawnych	355
Rozdział 2. Organy egzekucyjne	366
Rozdział 3. Zasady prowadzenia egzekucji	371
Rozdział 4. Zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego	406
Rozdział 5. Zbieg egzekucji	411
Rozdział 6. Koszty egzekucyjne	416
Rozdział 7. (<i>uchylony</i>)	432
Oddział 1–4	432
Dział II. Egzekucja należności pieniężnych	432
Rozdział 1. Przepisy ogólne	432
Rozdział 1a. Egzekucja z pieniędzy	445
Rozdział 2. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę	446
Rozdział 3. Egzekucja ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społecznego oraz renty socjalnej	448
Rozdział 4. Egzekucja z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych	449
Rozdział 5. Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych i innych praw majątkowych	455
Oddział 1. Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych	455
Oddział 2. Egzekucja z praw z instrumentów finansowych zapisanych na rachunkach papierów wartościowych lub innych rachunkach oraz z wierzytelności z rachunków pieniężnych	458
Oddział 3. Egzekucja z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych	461
Oddział 3a. Egzekucja z praw majątkowych zarejestrowanych w rejestrze akcjonariuszy	462
Oddział 4. Egzekucja z weksla	465
Oddział 5. Egzekucja z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej	466

Oddział 6. Egzekucja z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością	468
Oddział 7. Egzekucja z pozostałych praw majątkowych	469
Rozdział 6. Egzekucja z ruchomości	470
Oddział 1. Zajęcie	470
Oddział 2. Sprzedaż	475
Rozdział 7. Egzekucja z nieruchomości	486
Oddział 1. Zasady ogólne	486
Oddział 2. Zajęcie	488
Oddział 3. Opis i oszacowanie wartości nieruchomości	493
Oddział 4. Obwieszczenie o licytacji	496
Oddział 5. Wadium	499
Oddział 6. Licytacja	500
Oddział 7. Przybicie	504
Oddział 8. Przyznanie własności	506
Rozdział 8. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego	508
Rozdział 9. Podział kwoty uzyskanej z egzekucji	511
Oddział 1. Zasady ogólne	511
Oddział 2. Zasady szczególne dotyczące podziału kwoty uzyskanej z egzekucji z nieruchomości	516
Dział III. Egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	518
Rozdział 1. Przepisy wspólne	518
Rozdział 2. Grzywna w celu przymuszenia	519
Rozdział 3. Wykonanie zastępcze	521
Rozdział 4. Odebranie rzeczy ruchomej	524
Rozdział 5. Odebranie nieruchomości. Opróżnienie lokalu i innych pomieszczeń	526
Rozdział 6. Przymus bezpośredni	528
Dział IV. Postępowanie zabezpieczające	530
Rozdział 1. Przepisy wspólne	530
Rozdział 2. Zabezpieczenie należności pieniężnych	537
Rozdział 2a. Wykonywanie postanowienia o zabezpieczeniu majątkowym	541
Rozdział 3. Zabezpieczenie obowiązków o charakterze niepieniężnym	545

Dział IVa. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy.....	546
Rozdział 1. Odpowiedzialność odszkodowawcza	546
Rozdział 2. Odpowiedzialność porządkowa	547
Rozdział 3. Odpowiedzialność karna.....	548
Dział V. Przepisy wprowadzające i końcowe.....	549
Skorowidz	551

USTAWA

z dnia 2 marca 2020 r.

O SZCZEGÓLNYCH ROZWIĄZANIACH ZWIĄZANYCH Z ZAPOBIEGANIEM, PRZECIWDZIAŁANIEM I ZWALCZANIEM COVID-19, INNYCH CHORÓB ZAKAŹNYCH ORAZ WYWOŁANYCH NIMI SYTUACJI KRYZYSOWYCH

(tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1842;
zm.: Dz.U. z 2020 r. poz. 2112, poz. 2123, poz. 2157, poz. 2255, poz. 2275,
poz. 2320, poz. 2327, poz. 2338, poz. 2361, poz. 2401;
z 2021 r. poz. 11, poz. 159, poz. 180, poz. 694, poz. 981, poz. 1023,
poz. 1090, poz. 1163, poz. 1192, poz. 1510, poz. 1535, poz. 1777)

(wyciąg)

(...)

Rozdział 2

Przepisy szczegółowe

(...)

Wstrzymanie administracyjnych postępowań egzekucyjnych

Art. 15zzk. 1. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wstrzymać administracyjne postępowania egzekucyjne należności pieniężnych, określając w szczególności zakres terytorialny wstrzymania tych postępowań oraz okres, na który następuje to wstrzymanie, mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego i stanu epidemii w związku z COVID-19 oraz skutki nimi wywołane.

2. W okresie wstrzymania, o którym mowa w ust. 1, mogą być dokonywane wypłaty z zajętego rachunku bankowego lub rachunku prowadzonego przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową.

Rozpoznanie skargi kasacyjnej przez Naczelnego Sąd Administracyjny na posiedzeniu niejawnym; rozprawa odmiejscowiona w postępowaniu sądowoadministracyjnym; zarządzenie przeprowadzenia posiedzenia niejawnego zamiast rozprawy lub posiedzenia jawnego

Art. 15zsz⁴.¹ 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich Naczelnego Sąd Administracyjny nie jest związany

¹ Art. 15zsz⁴ zmieniony przez art. 4 pkt 3 ustawy z 28 maja 2021 r. (Dz.U. poz. 1090) zmieniającej nin. ustawę z dniem 3 lipca 2021 r.

żądaniem strony o przeprowadzenie rozprawy. W przypadku skierowania sprawy podlegającej rozpoznaniu na rozprawie na posiedzenie niejawne Naczelny Sąd Administracyjny orzeka w składzie trzech sędziów.

2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny przeprowadzają rozprawę przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w niej uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu.

3. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, a nie można przeprowadzić jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. Na posiedzeniu niejawnym w tych sprawach sąd orzeka w składzie trzech sędziów.

4. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich przewodniczący, na wniosek Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, zarządza przeprowadzenie rozprawy w sprawie, w której jest ona stroną. W takim przypadku mogą być obecni na sali: strony, ich przedstawiciele ustawowi i pełnomocnicy, prokurator oraz osoby, których udział przewodniczący uzna za niezbędny. Przebieg rozprawy podlega transmisji przy użyciu urządzeń technicznych z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

Świadczenie usługi przesyłania przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na etapie doręczenia

Art. 15zzu^{10a.2} 1. Do dnia 30 września 2021 r. w ramach realizacji zadań przeciwdziałania COVID-19 powierza się operatorowi wyznaczonemu, o którym mowa w art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320), świadczenie usługi pocztowej, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na etapie doręczenia.

² Art. 15zzu^{10a} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 grudnia 2020 r.

2. Przez usługę pocztową, o której mowa w ust. 1, rozumie się przyjęcie przesyłki poleconej, a następnie jej przemieszczenie i doręczenie w postaci dokumentu elektronicznego do adresata bez konieczności składania własnoręcznego podpisu.

3. Usługa pocztowa, o której mowa w ust. 1, jest przeznaczona dla podmiotów posiadających profil zaufany w rozumieniu art. 3 pkt 14 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695, 1517 i 2320).

4. Przez przesyłkę poleconą rozumie się również przesyłkę poleconą z potwierdzeniem odbioru, pokwitowaniem odbioru albo elektronicznym potwierdzeniem odbioru.

Zgoda adresata na doręczanie przez operatora pocztowego przesyłki poleconej lub pisma za pokwitowaniem przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej

Art. 15zzu^{10b}.³ 1. Do dnia 30 września 2021 r. ilekroć w przepisach prawa jest mowa o przesyłce poleconej w rozumieniu art. 3 pkt 22 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo o doręczaniu pisma za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu tej ustawy, doręczenie takiej przesyłki może nastąpić przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, jeżeli adresat wyrazi na to zgodę i upoważni operatora wyznaczonego do odbioru przesyłek poleconych celem ich przetworzenia i doręczenia w postaci dokumentów elektronicznych na skrzynkę elektroniczną adresata. W upoważnieniu adresat uzgadnia z operatorem wyznaczonym sposób postępowania z odebranymi przesyłkami poleconymi.

2. Datą doręczenia przesyłki jest data zapoznania się przez odbiorcę z dokumentem zamieszczonym na skrzynce elektronicznej adresata. W przypadku braku zapoznania się dokument uznaje się za doręczony po upływie 14 dni od zamieszczenia dokumentu.

3. Operator wyznaczony przesyła na adres elektroniczny wskazany przez adresata zawiadomienie zawierające informację, że doręczono na skrzynkę elektroniczną adresata dokument elektroniczny.

³ Art. 15zzu^{10b} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 grudnia 2020 r.

Przypadki niedopuszczalności świadczenia usługi przesyłania przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na etapie doręczenia

Art. 15zuz^{10c}.⁴ 1. Przepisów art. 15zuz^{10a} nie stosuje się w przypadkach, gdy korespondencja nie może być doręczona ze względu na:

- 1) konieczność doręczenia niepodlegającego przekształceniu dokumentu utrwalonego w postaci innej niż elektroniczna lub rzeczy;
- 2) ważny interes publiczny, w szczególności bezpieczeństwo państwa, obronność lub porządek publiczny;
- 3) opatrzenie tekstem plastycznym, odbitką pieczęci plastycznej, hologramem lub innym zabezpieczeniem, które nie może być odzwierciedlone w wyniku przekształcenia;
- 4) inne przyczyny techniczne.

2. Istnienie przesłanek wymienionych w ust. 1 ocenia nadawca.

Przesyłki polecone objęte przepisami

Art. 15zuz^{10d}.⁵ Przepisy mają zastosowanie do przesyłek poleconych, o których mowa w art. 15zuz^{10a} ust. 4, nadawanych na podstawie zawartych z operatorem wyznaczonym umów, bez względu na tryb, w jakim zostały zawarte te umowy.

Moc prawna dokumentu elektronicznego powstałego w ramach realizacji usługi przesyłania przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na etapie doręczenia

Art. 15zuz^{10e}.⁶ Dokument elektroniczny powstały w ramach realizacji usługi, o której mowa w art. 15zuz^{10a} ust. 1, ma moc równą mocy dokumentu w postaci papierowej, z którego został przekształcony.

⁴ Art. 15zuz^{10c} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 grudnia 2020 r.

⁵ Art. 15zuz^{10d} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 grudnia 2020 r.

⁶ Art. 15zuz^{10e} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 grudnia 2020 r.

Zapewnienie jednoznacznej identyfikacji adresata

Art. 15zzu^{10f}.⁷ 1. Operator wyznaczony w ramach świadczenia usługi, o której mowa w art. 15zu^{10a} ust. 1:

- 1) jest obowiązany do zapewnienia jednoznacznej identyfikacji adresata będącego osobą fizyczną;
- 2) może zapewnić jednoznaczną identyfikację adresata lub osób uprawnionych do jego reprezentowania, w przypadku gdy adresat jest osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, o ile operator wyznaczony ma takie możliwości techniczne.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji w okresie do dnia 30 września 2021 r. zapewnia adresatowi będącemu osobą fizyczną możliwość uwierzytelnienia w systemie operatora wyznaczonego za pomocą profilu zaufanego dla potrzeb korzystania z usługi, o której mowa w art. 15zu^{10a} ust. 1.

Regulamin usługi przesyłania przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na etapie doręczania

Art. 15zzu^{10g}.⁸ Operator wyznaczony świadczy usługę, o której mowa w art. 15zu^{10a} ust. 1, na podstawie regulaminu usługi. Regulamin, poza wymogami określonymi w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, określa zasady identyfikacji adresata oraz zasady odbioru przesyłek.

Sposób pokrywania kosztów dodatkowych czynności wykonywanych w ramach usługi przesyłania przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na etapie doręczania

Art. 15zzu^{10h}.⁹ 1. Do dnia 31 grudnia 2020 r. dodatkowe czynności związane z doręczeniem wynikające z upoważnienia, o którym mowa w art. 15zu^{10b} ust. 1, wykonywane w ramach usługi, o której mowa w art. 15zu^{10a} ust. 1, są zwolnione z opłaty. Operator wyznaczony, który nie pobrał opłaty, otrzymuje

⁷ Art. 15zzu^{10f} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 grudnia 2020 r.

⁸ Art. 15zzu^{10g} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 grudnia 2020 r.

⁹ Art. 15zzu^{10h} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 30 grudnia 2020 r.

z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 środki związane z funkcjonowaniem usługi w okresie jej świadczenia, na pokrycie kosztów całkowitych tej usługi, powiększonych o wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału dla operatora wyznaczonego.

2. Od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 30 września 2021 r. dodatkowe czynności związane z doręczeniem wynikające z upoważnienia, o którym mowa w art. 15zzu^{10b} ust. 1, wykonywane w ramach usługi, o której mowa w art. 15zzu^{10a} ust. 1, są zwolnione z opłaty. Operator wyznaczony, który nie pobrał opłaty, otrzymuje dotację z budżetu państwa związaną z funkcjonowaniem usługi w okresie jej świadczenia, na pokrycie kosztów całkowitych tej usługi, powiększonych o wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału dla operatora wyznaczonego.

3. Łączną kwotę dotacji, o której mowa w ust. 2, określa ustawa budżetowa.

4. Podstawę obliczenia należnych operatorowi wyznaczonemu środków, o których mowa w ust. 1, oraz należnej operatorowi wyznaczonemu dotacji, o której mowa w ust. 2, stanowi:

- 1) wartość poniesionych w okresie świadczenia usługi kosztów uzasadnionych rozumianych jako całkowity rzeczywisty koszt jednostkowy przesyłki hybrydowej, skalkulowany zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości i przepisami wydanymi na podstawie art. 104 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe oraz opisem kalkulacji kosztów zatwierdzanym przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej zgodnie z art. 97 ust. 2 tej ustawy, powiększonych o wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału dla operatora wyznaczonego;
- 2) rzeczywisty wolumen przesyłek hybrydowych zrealizowanych w okresie świadczenia usługi.

5. Okresem rozliczeniowym środków, o których mowa w ust. 1, oraz dotacji, o której mowa w ust. 2, jest miesiąc kalendarzowy.

6. Środki, o których mowa w ust. 1, oraz dotacja, o w której mowa w ust. 2, stanowią pomoc publiczną i mogą być udzielone zgodnie z postanowieniami zawartymi w decyzji Komisji Europejskiej, wydanej w wyniku notyfikacji, w okresie obowiązywania tej decyzji.

7. W przypadku gdy przepisy Unii Europejskiej dotyczące pomocy publicznej dopuszczają zwolnienie z wymogu notyfikacji Komisji Europejskiej pomocy publicznej udzielanej zgodnie z ich postanowieniami, środki, o których mowa

w ust. 1, oraz dotacja, o której mowa w ust. 2, mogą być również udzielone zgodnie z tymi przepisami.

8. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki udzielania środków, o których mowa w ust. 1, zwolnionych z wymogu notyfikacji Komisji Europejskiej, mając na uwadze potrzebę zapewnienia zgodności przyznawania tych środków z rynkiem wewnętrznym.

9. Minister właściwy do spraw łączności określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki udzielania dotacji, o której mowa w ust. 2, zwolnionej z wymogu notyfikacji Komisji Europejskiej, mając na uwadze potrzebę zapewnienia zgodności przyznawania tych środków z rynkiem wewnętrznym.

Jakość i integralność dokumentów elektronicznych tworzonych w ramach świadczenia usługi przesyłania przesyłek pocztowych przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej na etapie doręczenia

Art. 15zzu¹⁰ⁱ.¹⁰ W ramach doręczenia, o którym mowa w art. 15zzu^{10a}, operator wyznaczony zapewnia:

- 1) w toku przekształcenia, wykonanie z należytą starannością i jakością techniczną odwzorowania cyfrowego druku lub korespondencji zawartej w przesyłce listowej oraz koperty, umożliwiające zapoznanie się z treścią dokumentu elektronicznego bez potrzeby weryfikacji tej treści z dokumentem w postaci papierowej;
- 2) integralność dokumentu elektronicznego wytworzonego w wyniku przekształcenia.

Przesyłki pocztowe niepodlegające digitalizacji

Art. 15zzu^{10j}.¹¹ 1. Przepisów art. 15zzu^{10a}–15zzu¹⁰ⁱ nie stosuje się do przesyłek wysyłanych do oraz wysyłanych przez:

- 1) Sądy i Trybunały;
- 2) prokuraturę i inne organy ścigania;
- 3) komornika sądowego.

¹⁰ Art. 15zzu¹⁰ⁱ dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dnia 30 grudnia 2020 r.

¹¹ Art. 15zzu^{10j} dodany przez art. 144 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dnia 30 grudnia 2020 r.

2. W przypadku przesyłek wysyłanych do oraz wysyłanych przez organy ścigania, o których mowa w ust. 1 pkt 2, warunkiem niestosowania przepisów art. 15zzu^{10a}–15zzu¹⁰ⁱ jest oznaczenie przesyłki przez nadawcę napisem: „Nie podlega digitalizacji”.

(...)

Odstąpienie od zasady czynnego udziału stron w postępowaniach administracyjnych; udostępnianie akt sprawy i dokumentów za pomocą środków komunikacji elektronicznej; zdalne uczestnictwo w czynności w toku postępowania wymagającego osobistego stawiennictwa

Art. 15zzzzzn. W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, w szczególności, gdy urząd administracji obsługujący organ administracji publicznej wykonuje zadania w sposób wyłączający bezpośrednią obsługę interesantów, organ administracji publicznej:

- 1) może odstąpić od zasady określonej w art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego także w przypadku, gdy wszystkie strony zrzekły się swego prawa;
- 2) może zapewnić stronie udostępnienie akt sprawy lub poszczególnych dokumentów stanowiących akta sprawy również za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną na adres wskazany w rejestrze danych kontaktowych, o którym mowa w art. 20j ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub inny adres elektroniczny wskazany przez stronę;
- 3) może przeprowadzić czynność w toku postępowania wymagającego zgodnie z przepisami prawa osobistego stawiennictwa, również przez udostępnienie przez stronę lub innego uczestnika postępowania swojego wizerunku w czasie rzeczywistym, za pośrednictwem transmisji audio-wizualnej, o ile przemawia za tym interes strony, a organ prowadzący postępowanie wyraził na to zgodę.

Wstrzymanie biegu terminów załatwiania spraw przez organ administracji publicznej

Art. 15zzzzzn¹.¹² 1. W okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 organ administracji publicznej może wstrzymać bieg terminów załatwiania spraw na okres nie dłuższy niż 30 dni, o czym zawiadamia strony.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, następuje poprzez umieszczenie go przez organ administracji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na swojej stronie internetowej oraz w widocznym miejscu w swojej siedzibie.

3. Czynności dokonane przez organ administracji publicznej w okresie, o którym mowa w ust. 1, są skuteczne, pod warunkiem poinformowania o nich stron.

4. Ogłoszenie zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wyłącza wywodzenie wobec organu administracji publicznej środków prawnych dotyczących bezczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

5. W przypadku organów kolegialnych czynności, o których mowa w ust. 1 i 2, podejmuje przewodniczący organu kolegialnego.

6. Ponowne wstrzymanie biegu terminów załatwiania spraw, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić za zgodą organu wyższego stopnia.

7. Do przepisów o milczącym załatwieniu sprawy przepisy ust. 1–6 stosuje się odpowiednio.

Zawiadomienie strony o uchybieniu terminu przewidzianego przepisami prawa administracyjnego

Art. 15zzzzzn².¹³ 1. W przypadku stwierdzenia uchybienia przez stronę w okresie obowiązywania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów:

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed organem administracji publicznej,

¹² Art. 15zzzzzn¹ dodany przez art. 1 pkt 24 ustawy z 9 grudnia 2020 r. (Dz.U. poz. 2255) zmieniającej nin. ustawę z dnia 16 grudnia 2020 r.

¹³ Art. 15zzzzzn² dodany przez art. 1 pkt 24 ustawy z 9 grudnia 2020 r. (Dz.U. poz. 2255) zmieniającej nin. ustawę z dnia 16 grudnia 2020 r.

- 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki,
 - 3) przedawnienia,
 - 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie,
 - 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,
 - 6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju
- organ administracji publicznej zawiadamia stronę o uchybieniu terminu.

2. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, organ administracji publicznej wyznacza stronie termin 30 dni na złożenie wniosku o przywrócenie terminu.

3. W przypadku, o którym mowa w art. 58 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w terminie 30 dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu.

(...)

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

(...)

Wejście w życie

Art. 37.¹⁴ Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

¹⁴ Ustawa weszła w życie z dniem 8 marca 2020 r.

USTAWA

z dnia 14 czerwca 1960 r.

KODEKS POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

(tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 735;
zm.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1491)

KODEKS POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO

UWZGLĘDNIONO ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

- **od 26 stycznia 2021 r.** – ustawa z 18 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 54)
 - **od 12 lutego 2021 r.** – ustawa z 21 stycznia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 187)
 - **od 21 kwietnia 2021 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 16 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. poz. 735)
 - **od 16 września 2021 r.** – ustawa z 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. poz. 1491)
 - **od 5 października 2021 r.** – ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. poz. 2320 ze zm.)
-

Dział I

Przepisy ogólne

Rozdział 1

Zakres obowiązywania

Przedmiotowy i podmiotowy zakres obowiązywania

Art. 1. Kodeks postępowania administracyjnego normuje:

- 1) postępowanie przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco;
- 2) postępowanie przed innymi organami państwowymi oraz przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwiania spraw określonych w pkt 1;
- 3) postępowanie w sprawach rozstrzygania sporów o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej oraz między organami i podmiotami, o których mowa w pkt 2;
- 4) postępowanie w sprawach wydawania zaświadczeń;
- 5) nakładanie lub wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych lub udzielanie ulg w ich wykonaniu;
- 6) tryb europejskiej współpracy administracyjnej.

Zakres obowiązywania w postępowaniu w sprawie skarg i wniosków

Art. 2. Kodeks postępowania administracyjnego normuje ponadto postępowanie w sprawie skarg i wniosków (Dział VIII) przed organami państwowymi,

organami jednostek samorządu terytorialnego oraz przed organami organizacji społecznych.

Wykonywanie obowiązku informacyjnego dotyczącego przetwarzania danych osobowych

Art. 2a. § 1. Kodeks postępowania administracyjnego normuje również sposób wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, w postępowaniach wymienionych w art. 1 i art. 2.

§ 2. Wykonywanie obowiązku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, odbywa się niezależnie od obowiązków organów administracji publicznej przewidzianych w Kodeksie postępowania administracyjnego i nie wpływa na tok i wynik postępowania.

§ 3. Wystąpienie z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie wpływa na tok i wynik postępowania.

Wyłączenia spod mocy obowiązującej Kodeksu

Art. 3. § 1. Przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się do:

- 1) postępowania w sprawach karnych skarbowych;
- 2) spraw uregulowanych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, 1423, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 72), z wyjątkiem przepisów działów IV, V i VIII.

§ 2. Przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się również do postępowania w sprawach:

1–3) (*uchylone*)

- 4) należących do właściwości polskich przedstawicielstw dyplomatycznych i urzędów konsularnych,

o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 3. Przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się także do postępowania w sprawach wynikających z:

- 1) nadrzędności i podległości organizacyjnej w stosunkach między organami państwowymi i innymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi,
- 2) podległości służbowej pracowników organów i jednostek organizacyjnych wymienionych w pkt 1,

o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 4. Do postępowania w sprawach wymienionych w § 1, 2 i 3 pkt 2 stosuje się jednak przepisy działu VIII.

§ 5. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia może rozciągnąć przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego w całości lub w części na postępowania w sprawach wymienionych w § 2.

Immunitet dyplomatyczny i konsularny

Art. 4. Kodeks postępowania administracyjnego nie narusza szczególnych uprawnień wynikających z immunitetu dyplomatycznego i konsularnego oraz umów i zwyczajów międzynarodowych.

Definicje legalne

Art. 5. § 1. Jeżeli przepis prawa powołuje się ogólnie na przepisy o postępowaniu administracyjnym, rozumie się przez to przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

§ 2. Ilekróć w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego jest mowa o:

- 1) kodeksie – rozumie się przez to Kodeks postępowania administracyjnego;
- 2) (*uchylony*)
- 3) organach administracji publicznej – rozumie się przez to ministrów, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespólone i niezespólone), organy jednostek samorządu terytorialnego oraz organy i podmioty wymienione w art. 1 pkt 2;
- 4) ministrach – rozumie się przez to Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów pełniących funkcję ministra kierującego określonym działem administracji rządowej, ministrów kierujących określonym działem administracji rządowej, przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady

Ministrów, kierowników centralnych urzędów administracji rządowej podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwego ministra, a także kierowników innych równorzędnych urzędów państwowych załatwiających sprawy, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 4;

- 5) organizacjach społecznych – rozumie się przez to organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje społeczne;
- 6) organach jednostek samorządu terytorialnego – rozumie się przez to organy gminy, powiatu, województwa, związków gmin, związków powiatów, wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę, marszałka województwa oraz kierowników służb, inspekcji i straży działających w imieniu wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starosty lub marszałka województwa, a ponadto samorządowe kolegia odwoławcze.

Rozdział 2

Zasady ogólne

Zasada praworządności

Art. 6. Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa.

Zasada prawdy obiektywnej; zasada uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli

Art. 7. W toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Zasada rozstrzygania wątpliwości prawnych na korzyść strony

Art. 7a. § 1. Jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te są rozstrzygane na korzyść strony, chyba że sprzeciwiają się temu spor-

ne interesy stron albo interesy osób trzecich, na które wynik postępowania ma bezpośredni wpływ.

§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się:

- 1) jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w tym istotne interesy państwa, a w szczególności jego bezpieczeństwa, obronności lub porządku publicznego;
- 2) w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych.

Współdziałanie organów administracji publicznej

Art. 7b. W toku postępowania organy administracji publicznej współdziałają ze sobą w zakresie niezbędnym do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli oraz sprawność postępowania, przy pomocy środków adekwatnych do charakteru, okoliczności i stopnia złożoności sprawy.

Zasada zaufania do władzy publicznej; utrwalone praktyki rozstrzygania spraw

Art. 8. § 1. Organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej, kierując się zasadami proporcjonalności, bezstronności i równego traktowania.

§ 2. Organy administracji publicznej bez uzasadnionej przyczyny nie odstępują od utrwalonej praktyki rozstrzygania spraw w takim samym stanie faktycznym i prawnym.

Zasada informowania stron

Art. 9. Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznamości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskázek.

Zasada czynnego udziału strony w postępowaniu

Art. 10. § 1. Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

§ 2. Organy administracji publicznej mogą odstąpić od zasady określonej w § 1 tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną.

§ 3. Organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny odstąpienia od zasady określonej w § 1.

Zasada przekonywania

Art. 11. Organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przesłanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu.

Zasada szybkości i prostoty postępowania

Art. 12. § 1. Organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

§ 2. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie.

Zasada polubownego rozstrzygania kwestii spornych

Art. 13. § 1. Organy administracji publicznej w sprawach, których charakter na to pozwala, dążą do polubownego rozstrzygania kwestii spornych oraz ustalania praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania w należących do ich właściwości sprawach, w szczególności przez podejmowanie czynności:

- 1) skłaniających strony do zawarcia ugody, w sprawach, w których uczestniczą strony o spornych interesach;
- 2) niezbędnych do przeprowadzenia mediacji.

§ 2. Organy administracji publicznej podejmują wszystkie uzasadnione na danym etapie postępowania czynności umożliwiające przeprowadzenie mediacji lub zawarcie ugody, a w szczególności udzielają wyjaśnień o możliwościach i korzyściach polubownego załatwienia sprawy.

Zasada pisemności postępowania; załatwianie spraw z wykorzystaniem pism generowanych automatycznie lub usług online

Art. 14. § 1.¹ (*uchylony*)

§ 1a.² Sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym. Pisma utrwalone w postaci elektronicznej opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią.

§ 1b.³ Sprawy mogą być załatwiane z wykorzystaniem pism generowanych automatycznie i opatrzonych kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej. W przypadku pism generowanych automatycznie przepisów o konieczności opatrzenia pisma podpisem pracownika organu administracji publicznej nie stosuje się.

§ 1c.⁴ Sprawy mogą być załatwiane z wykorzystaniem usług online udostępnianych przez organy administracji publicznej po uwierzytelnieniu strony lub innego uczestnika postępowania w sposób określony w art. 20a ust. 1 albo 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568, 695, 1517 i 2320).

¹ Art. 14 § 1 uchylony przez art. 61 pkt 1 lit. a ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

² Art. 14 § 1a dodany przez art. 61 pkt 1 lit. b ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

³ Art. 14 § 1b dodany przez art. 61 pkt 1 lit. b ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

⁴ Art. 14 § 1c dodany przez art. 61 pkt 1 lit. b ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

§ 1d.⁵ Pisma kierowane do organów administracji publicznej mogą być sporządzane na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Do opatrywania ich podpisami i pieczęciami stosuje się przepisy § 1a i 1b.

§ 2. Sprawy mogą być załatwiane ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) lub za pomocą innych środków łączności, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji.

Zasada umożliwiania dokonywania oceny działania urzędów kierowanych przez organy administracji publicznej

Art. 14a. Organy administracji publicznej umożliwiają stronom ocenę działania urzędów kierowanych przez te organy, w tym pracowników tych urzędów.

Zasada dwuinstancyjności postępowania

Art. 15. Postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Zasada trwałości decyzji administracyjnych; zasada sądowej kontroli decyzji ostatecznych

Art. 16. § 1. Decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wnioszek o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych.

§ 2. Decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.

§ 3. Decyzje ostateczne, których nie można zaskarżyć do sądu, są prawomocne.

⁵ Art. 14 § 1d dodany przez art. 61 pkt 1 lit. b ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

Rozdział 3

Organy wyższego stopnia i organy naczelne

Organy wyższego stopnia

Art. 17. Organami wyższego stopnia w rozumieniu kodeksu są:

- 1) w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego – samorządowe kolegia odwoławcze, chyba że ustawy szczególne stanowią inaczej;
- 2) w stosunku do wojewodów – właściwi w sprawie ministrowie;
- 3) w stosunku do organów administracji publicznej innych niż określone w pkt 1 i 2 – odpowiednie organy nadrzędne lub właściwi ministrowie, a w razie ich braku – organy państwowe sprawujące nadzór nad ich działalnością;
- 4) w stosunku do organów organizacji społecznych – odpowiednie organy wyższego stopnia tych organizacji, a w razie ich braku – organ państwowy sprawujący nadzór nad ich działalnością.

Organy naczelne

Art. 18. Organami naczelnymi w rozumieniu kodeksu są:

- 1) w stosunku do organów administracji rządowej, organów jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem samorządowych kolegiów odwoławczych, oraz organów państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych – Prezes Rady Ministrów lub właściwi ministrowie;
- 2) w stosunku do organów państwowych innych niż określone w pkt 1 – odpowiednie organy o ogólnokrajowym zasięgu działania;
- 3) w stosunku do organów organizacji społecznych – naczelne organy tych organizacji, a w razie braku takiego organu – Prezes Rady Ministrów lub właściwi ministrowie sprawujący zwierzchni nadzór nad ich działalnością.

Rozdział 4

Właściwość organów

Obowiązek przestrzegania właściwości

Art. 19. Organy administracji publicznej przestrzegają z urzędu swojej właściwości rzeczowej i miejscowej.

Właściwość rzeczowa

Art. 20. Właściwość rzeczową organu administracji publicznej ustala się według przepisów o zakresie jego działania.

Właściwość miejscowa

Art. 21. § 1. Właściwość miejscową organu administracji publicznej ustala się:

- 1) w sprawach dotyczących nieruchomości – według miejsca jej położenia; jeżeli nieruchomość położona jest na obszarze właściwości dwóch lub więcej organów, orzekanie należy do organu, na którego obszarze znajduje się większa część nieruchomości;
- 2) w sprawach dotyczących prowadzenia zakładu pracy – według miejsca, w którym zakład pracy jest, był lub ma być prowadzony;
- 3) w innych sprawach – według miejsca zamieszkania (siedziby) w kraju, a w braku zamieszkania w kraju – według miejsca pobytu strony lub jednej ze stron; jeżeli żadna ze stron nie ma w kraju zamieszkania (siedziby) lub pobytu – według miejsca ostatniego ich zamieszkania (siedziby) lub pobytu w kraju.

§ 2. Jeżeli nie można ustalić właściwości miejscowej w sposób wskazany w § 1, sprawa należy do organu właściwego dla miejsca, w którym nastąpiło zdarzenie powodujące wszczęcie postępowania, albo w razie braku ustalenia takiego miejsca – do organu właściwego dla obszaru dzielnicy Śródmieście w m.st. Warszawie.

Spory o właściwość w postępowaniu administracyjnym

Art. 22. § 1. Spory o właściwość rozstrzygają:

- 1) między organami jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem przypadków określonych w pkt 2–4 – wspólny dla nich organ wyższego stopnia, a w razie braku takiego organu – sąd administracyjny;
- 2) między kierownikami służb, inspekcji i straży administracji zespolonej tego samego powiatu, działających w imieniu własnym lub w imieniu starosty – starosta;
- 3) między organami administracji zespolonej w jednym województwie niewymienionymi w pkt 2 – wojewoda;
- 4) między organami jednostek samorządu terytorialnego w różnych województwach w sprawach należących do zadań z zakresu administracji rządowej – minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 5) (*uchylony*)
- 6) między wojewodami oraz organami administracji zespolonej w różnych województwach – minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 7) między wojewodą a organami administracji niezespolonej – minister właściwy do spraw administracji publicznej po porozumieniu z organem sprawującym nadzór nad organem pozostającym w sporze z wojewodą;
- 8) między organami administracji publicznej innymi niż wymienione w pkt 1–4, 6 i 7 – wspólny dla nich organ wyższego stopnia, a w razie braku takiego organu – minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 9) między organami administracji publicznej, gdy jednym z nich jest minister – Prezes Rady Ministrów.

§ 2. Spory kompetencyjne między organami jednostek samorządu terytorialnego a organami administracji rządowej rozstrzyga sąd administracyjny.

§ 3. Z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez sąd administracyjny może wystąpić:

- 1) strona;
- 2) organ jednostki samorządu terytorialnego lub inny organ administracji publicznej, pozostające w sporze;
- 3) minister właściwy do spraw administracji publicznej;
- 4) minister właściwy do spraw sprawiedliwości, Prokurator Generalny;
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich.

Czynności niecierpiące zwłoki

Art. 23. Do czasu rozstrzygnięcia sporu o właściwość organ administracji publicznej, na którego obszarze wynika sprawa, podejmuje tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub słuszny interes obywateli i zawiadamia o tym organ właściwy do rozstrzygnięcia sporu.

Rozdział 5

Wyłączenie pracownika oraz organu

Wyłączenie pracownika

Art. 24. § 1. Pracownik organu administracji publicznej podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie:

- 1) w której jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego prawa lub obowiązki;
- 2) swego małżonka oraz krewnych i powinowatych do drugiego stopnia;
- 3) osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli;
- 4) w której był świadkiem lub biegłym albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron, albo w której przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych w pkt 2 i 3;
- 5) w której brał udział w wydaniu zaskarżonej decyzji;
- 6) z powodu której wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne;
- 7) w której jedną ze stron jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

§ 2. Powody wyłączenia pracownika od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa (§ 1 pkt 2), przysposobienia, opieki lub kurateli (§ 1 pkt 3).

§ 3. Bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany na jego żądanie lub na żądanie strony albo z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności niewymienionych w § 1, które mogą wywołać wątpliwość co do bezstronności pracownika.

§ 4. Wyłączony pracownik powinien podejmować tylko czynności niecierpiące zwłoki ze względu na interes społeczny lub ważny interes stron.

Wyłączenie organu

Art. 25. § 1. Organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych:

- 1) jego kierownika lub osób pozostających z tym kierownikiem w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3;
- 2) osoby zajmującej stanowisko kierownicze w organie bezpośrednio wyższego stopnia lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3.

§ 2. Przepis art. 24 § 4 stosuje się odpowiednio.

Wyznaczenie pracownika lub organu do załatwienia sprawy

Art. 26. § 1. W przypadku wyłączenia pracownika (art. 24) jego bezpośredni przełożony wyznacza innego pracownika do prowadzenia sprawy.

§ 2. W przypadku wyłączenia organu sprawę załatwia:

- 1) w okolicznościach przewidzianych w art. 25 § 1 pkt 1 – organ wyższego stopnia nad organem załatwiającym sprawę;
- 2) w okolicznościach przewidzianych w art. 25 § 1 pkt 2 – organ wyższego stopnia nad organem, w którym osoba wymieniona w tym przepisie zajmuje stanowisko kierownicze.

Organ wyższego stopnia może do załatwienia sprawy wyznaczyć inny podległy sobie organ. W razie gdy osobą wymienioną w art. 25 § 1 pkt 2 jest minister albo prezes samorządowego kolegium odwoławczego, organ właściwy do załatwienia sprawy wyznacza Prezes Rady Ministrów.

§ 3. Jeżeli skutek wyłączenia pracowników organu administracji publicznej organ ten stał się niezdolny do załatwienia sprawy, stosuje się odpowiednio § 2.

Wyłączenie członka organu kolegialnego

Art. 27. § 1. Członek organu kolegialnego podlega wyłączeniu w przypadkach określonych w art. 24 § 1. O wyłączeniu tego członka w przypadkach określonych w art. 24 § 3 postanawia przewodniczący organu kolegialnego lub organu wyższego stopnia na wniosek strony, członka organu kolegialnego albo z urzędu.

§ 1a. Członek samorządowego kolegium odwoławczego podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli brał udział w wydaniu decyzji objętej wnioskiem.

§ 2. Jeżeli wskutek wyłączenia członków organu kolegialnego organ ten stał się niezdolny do podjęcia uchwały z braku wymaganego quorum, stosuje się odpowiednio przepisy art. 26 § 2.

§ 3. Jeżeli samorządowe kolegium odwoławcze wskutek wyłączenia jego członków nie może załatwić sprawy, minister właściwy do spraw administracji publicznej, w drodze postanowienia, wyznacza inne samorządowe kolegium odwoławcze.

Art. 27a. (*uchylony*)

Rozdział 6

Strona

Pojęcie strony postępowania administracyjnego

Art. 28. Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Podmioty będące stronami postępowania administracyjnego

Art. 29. Stronami mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, a gdy chodzi o państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne i organizacje społeczne – również jednostki nieposiadające osobowości prawnej.

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Art. 30. § 1. Zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych stron ocenia się według przepisów prawa cywilnego, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 2. Osoby fizyczne nieposiadające zdolności do czynności prawnych działają przez swych ustawowych przedstawicieli.

§ 3. Strony niebędące osobami fizycznymi działają przez swych ustawowych lub statutowych przedstawicieli.

§ 4. W sprawach dotyczących praw zbywalnych lub dziedzicznych w razie zbycia prawa lub śmierci strony w toku postępowania na miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni.

§ 4a. W sprawach dotyczących praw zbywalnych lub dziedzicznych, wynikających z prowadzenia przedsiębiorstwa strony, w razie jej śmierci w toku postępowania, jeżeli został ustanowiony zarząd sukcesyjny przedsiębiorstwem strony, na jej miejsce wstępuje zarządca sukcesyjny. W przypadku wygaśnięcia zarządu sukcesyjnego do postępowania toczącego się z udziałem zarządcy sukcesyjnego na jego miejsce wstępują następcy prawni zmarłego.

§ 5. W sprawach dotyczących spadków nieobjętych jako strony działają osoby sprawujące zarząd majątkiem masy spadkowej, a w ich braku – kurator wyznaczony przez sąd na wniosek organu administracji publicznej.

Udział organizacji społecznej w postępowaniu administracyjnym

Art. 31. § 1. Organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem:

- 1) wszczęcia postępowania,
- 2) dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu,

jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

§ 1a. Organizacja społeczna, o której mowa w § 1, może brać udział w postępowaniu w imieniu i na rzecz pracownika delegowanego na terytorium RP lub z terytorium RP albo pracodawcy delegującego pracownika na terytorium RP lub z terytorium RP – za zgodą strony w imieniu i na rzecz której występuje w postępowaniu.

§ 2. Organ administracji publicznej, uznając żądanie organizacji społecznej za uzasadnione, postanawia o wszczęciu postępowania z urzędu lub o dopuszczeniu organizacji do udziału w postępowaniu. Na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania lub dopuszczenia do udziału w postępowaniu organizacji społecznej służy zażalenie.

§ 3. Organizacja społeczna uczestniczy w postępowaniu na prawach strony.

§ 4. Organ administracji publicznej, wszczynając postępowanie w sprawie dotyczącej innej osoby, zawiadamia o tym organizację społeczną, jeżeli uzna, że może ona być zainteresowana udziałem w tym postępowaniu ze względu na swoje cele statutowe, i gdy przemawia za tym interes społeczny.

§ 5. Organizacja społeczna, która nie uczestniczy w postępowaniu na prawach strony, może za zgodą organu administracji publicznej przedstawić temu organowi swój pogląd w sprawie, wyrażony w uchwale lub oświadczeniu jej organu statutowego.

§ 6. *(uchylony)*

Pełnomocnictwo procesowe

Art. 32. Strona może działać przez pełnomocnika, chyba że charakter czynności wymaga jej osobistego działania.

Ustanowienie pełnomocnika procesowego

Art. 33. § 1. Pełnomocnikiem strony może być osoba fizyczna posiadająca zdolność do czynności prawnych.

§ 2.⁶ Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie lub zgłoszone do protokołu.

§ 2a.⁷ *(uchylony)*

§ 3. Pełnomocnik dołącza do akt oryginał lub urzędowo poświadczony odpis pełnomocnictwa. Adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, a także doradca podatkowy mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich umocowanie. Organ administracji publicznej może w razie wątpliwości zażądać urzędowego poświadczenia podpisu strony.

§ 3a.⁸ *(uchylony)*

§ 4. W sprawach mniejszej wagi organ administracji publicznej może nie żądać pełnomocnictwa, jeśli pełnomocnikiem jest członek najbliższej rodziny lub domownik strony, a nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu upoważnienia do występowania w imieniu strony.

⁶ Art. 33 § 2 zmieniony przez art. 61 pkt 2 lit. a ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

⁷ Art. 33 § 2a uchylony przez art. 61 pkt 2 lit. b ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

⁸ Art. 33 § 3a uchylony przez art. 61 pkt 2 lit. c ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

Obowiązek zapewnienia reprezentacji strony

Art. 34. § 1. Organ administracji publicznej wystąpi do sądu z wnioskiem o wyznaczenie przedstawiciela dla osoby nieobecnej lub niezdolnej do czynności prawnych, o ile przedstawiciel nie został już wyznaczony.

§ 2. W przypadku konieczności podjęcia czynności niecierpiącej zwłoki organ administracji publicznej wyznacza dla osoby nieobecnej przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu do czasu wyznaczenia dla niej przedstawiciela przez sąd.

Rozdział 7

Załatwianie spraw

Terminy załatwiania spraw administracyjnych

Art. 35. § 1. Organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki.

§ 2. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ.

§ 3. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

§ 3a. Załatwienie sprawy w postępowaniu uproszczonym powinno nastąpić niezwłocznie, nie później niż w terminie miesiąca od dnia wszczęcia postępowania.

§ 4. Przepisy szczególne mogą określać inne terminy niż określone w § 3 i 3a.

§ 5.⁹ Do terminów określonych w przepisach poprzedzających nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych

⁹ Art. 35 § 5 zmieniony przez art. 61 pkt 3 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

czynności, okresów doręczania z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. poz. 2320), okresów zawieszenia postępowania, okresu trwania mediacji oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo przyczyn niezależnych od organu.

Obowiązek organu po upływie terminu załatwienia sprawy administracyjnej

Art. 36. § 1. O każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia.

§ 2. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

Ponaglenie na niezakończono sprawy administracyjnej w terminie

Art. 37. § 1. Stronie służy prawo do wniesienia ponaglenia, jeżeli:

- 1) nie zakończono sprawy w terminie określonym w art. 35 lub przepisach szczególnych ani w terminie wskazanym zgodnie z art. 36 § 1 (bezczyńność);
- 2) postępowanie jest prowadzone dłużej niż jest to niezbędne do załatwienia sprawy (przewlekłość).

§ 2. Ponaglenie zawiera uzasadnienie.

§ 3. Ponaglenie wnosi się:

- 1) do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie;
- 2) do organu prowadzącego postępowanie – jeżeli nie ma organu wyższego stopnia.

§ 4.¹⁰ Organ prowadzący postępowanie jest obowiązany przekazać ponaglenie organowi wyższego stopnia bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania. Organ przekazuje ponaglenie wraz z nie-

¹⁰ Art. 37 § 4 zmieniony przez art. 61 pkt 4 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

zbędnymi odpisami akt sprawy. Przekazując ponaglenie, organ jest obowiązany ustosunkować się do niego.

§ 5. Organ, o którym mowa w § 3, rozpatruje ponaglenie w terminie siedmiu dni od dnia jego otrzymania.

§ 6. Organ rozpatrujący ponaglenie wydaje postanowienie, w którym:

- 1) wskazuje, czy organ rozpatrujący sprawę dopuścił się bezczynności lub przewlekłego prowadzenia postępowania, stwierdzając jednocześnie, czy miało ono miejsce z rażącym naruszeniem prawa;
- 2) w przypadku stwierdzenia bezczynności lub przewlekłości:
 - a) zobowiązuje organ rozpatrujący sprawę do załatwienia sprawy, wyznaczając termin do jej załatwienia, jeżeli postępowanie jest niezałożone,
 - b) zarządza wyjaśnienie przyczyn i ustalenie osób winnych bezczynności lub przewlekłości, a w razie potrzeby także podjęcie środków zapobiegających bezczynności lub przewlekłości w przyszłości.

§ 7. Organ rozpatrujący ponaglenie może z urzędu zmienić postanowienie, o którym mowa w § 6, wyznaczając dłuższy termin zakończenia postępowania, jeżeli wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody, wymagające dłuższego postępowania, nieznane w momencie wyznaczania terminu.

§ 8. W przypadku, o którym mowa w § 3 pkt 2, przepisów § 4, 6 i 7 nie stosuje się. W przypadku stwierdzenia bezczynności lub przewlekłości organ prowadzący postępowanie niezwłocznie załatwia sprawę oraz zarządza wyjaśnienie przyczyn i ustalenie osób winnych bezczynności lub przewlekłości, a w razie potrzeby także podjęcie środków zapobiegających bezczynności lub przewlekłości w przyszłości.

Odpowiedzialność pracownika za zwłokę

Art. 38. Pracownik organu administracji publicznej podlega odpowiedzialności porządkowej lub dyscyplinarnej albo innej odpowiedzialności przewidzianej w przepisach prawa, jeżeli z nieuzasadnionych przyczyn nie załatwił sprawy w terminie lub prowadził postępowanie dłużej niż było to niezbędne do załatwienia sprawy.

Rozdział 8

Doręczenia

Sposoby doręczeń. Zasada oficjalności doręczeń

Art. 39.¹¹ § 1. Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej „adresem do doręczeń elektronicznych”, chyba że doręczenie następuje w siedzibie organu.

§ 2. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem:

- 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo
- 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.

§ 3. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1 i § 2 pkt 1, organ administracji publicznej doręcza pisma:

- 1) przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041 i 2320), albo
- 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.

§ 4. W przypadku doręczenia decyzji, której organ administracji publicznej nadał rygor natychmiastowej wykonalności, albo decyzji, która podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy, w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych albo jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w szczególności bezpieczeństwo państwa, obronność lub porządek publiczny, organ administracji publicznej może doręczyć decyzję w sposób określony w § 3. Przepisów § 1 i § 2 pkt 1 nie stosuje się.

¹¹ Art. 39 zmieniony przez art. 61 pkt 5 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

Warunki doręczania pism drogą elektroniczną

Art. 39¹.¹² W przypadku doręczenia w sposób, o którym mowa w art. 39 § 1, pisma doręcza się stronie lub innemu uczestnikowi postępowania na:

- 1) adres do doręczeń elektronicznych wpisany do bazy adresów elektronicznych, o której mowa w art. 25 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwanej dalej „bazą adresów elektronicznych”, a w przypadku pełnomocnika – na adres do doręczeń elektronicznych wskazany w podaniu, albo
- 2) adres do doręczeń elektronicznych powiązany z kwalifikowaną usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego, za pomocą której wniesiono podanie, jeżeli adres do doręczeń elektronicznych strony lub innego uczestnika postępowania nie został wpisany do bazy adresów elektronicznych.

Art. 39².¹³ (*uchylony*)

Doręczenie wydruku pisma uzyskanego z systemu teleinformatycznego

Art. 39³. § 1.¹⁴ W przypadku pism wydanych przez organ administracji publicznej w postaci elektronicznej przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, które zostały opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną, doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma uzyskanego z tego systemu odzwierciedlającego treść tego pisma.

§ 2. Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, zawiera:

- 1)¹⁵ informację, że pismo zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo

¹² Art. 39¹ zmieniony przez art. 61 pkt 5 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

¹³ Art. 39² uchylony przez art. 61 pkt 6 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

¹⁴ Art. 39³ § 1 zmieniony przez art. 61 pkt 7 lit. a ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

¹⁵ Art. 39³ § 2 pkt 1 zmieniony przez art. 61 pkt 7 lit. b ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

podpisem osobistym, ze wskazaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby, która je podpisała, albo opatrzone zaawansowaną pieczęcią elektroniczną albo kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną;

- 2) identyfikator tego pisma, nadawany przez system teleinformatyczny, za pomocą którego pismo zostało wydane.

§ 3. Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, może zawierać mechanicznie odtwarzany podpis osoby, która podpisała pismo.

§ 4.¹⁶ Wydruk pisma, o którym mowa w § 1, stanowi dowód tego, co zostało stwierdzone w piśmie wydanym w postaci elektronicznej.

Ustalenie dnia doręczenia korespondencji

Art. 39⁴.¹⁷ W przypadku doręczenia w sposób, o którym mowa w art. 39 § 1, do ustalenia dnia doręczenia korespondencji stosuje się przepis art. 42 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

Odbiorcy pism

Art. 40. § 1. Pisma doręcza się stronie, a gdy strona działa przez przedstawiciela – temu przedstawicielowi.

§ 2. Jeżeli strona ustanowiła pełnomocnika, pisma doręcza się pełnomocnikowi. Jeżeli ustanowiono kilku pełnomocników, doręcza się pisma tylko jednemu pełnomocnikowi. Strona może wskazać takiego pełnomocnika.

§ 3. W sprawie wszczętej na skutek podania złożonego przez dwie lub więcej stron pisma doręcza się wszystkim stronom, chyba że w podaniu wskazały jedną jako upoważnioną do odbioru pism.

§ 4.¹⁸ Strona, która nie ma miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu albo siedziby w Rzeczypospolitej Polskiej, innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jeżeli nie ustanowiła pełnomocnika do prowadzenia

¹⁶ Art. 39³ § 4 zmieniony przez art. 61 pkt 7 lit. b ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

¹⁷ Art. 39⁴ dodany przez art. 61 pkt 8 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

¹⁸ Art. 40 § 4 zmieniony przez art. 61 pkt 9 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

sprawy zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej i nie działa za pośrednictwem konsula Rzeczypospolitej Polskiej, jest obowiązana wskazać w Rzeczypospolitej Polskiej pełnomocnika do doręczeń, chyba że doręczenie następuje usługą rejestrowanego doręczenia elektronicznego.

§ 5. W razie niewskazania pełnomocnika do doręczeń przeznaczone dla tej strony pisma pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. Stronę należy o tym pouczyć przy pierwszym doręczeniu. Strona powinna być również pouczona o możliwości złożenia odpowiedzi na pismo wszczynające postępowanie i wyjaśnień na piśmie oraz o tym, kto może być ustanowiony pełnomocnikiem.

Obowiązek zawiadomienia o zmianie adresu

Art. 41. § 1.¹⁹ W toku postępowania strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić organ administracji publicznej o każdej zmianie swojego adresu.

§ 2. W razie zaniedbania obowiązku określonego w § 1 doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny.

Miejsca doręczeń pism osobom fizycznym

Art. 42. § 1.²⁰ Pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy albo na adres do korespondencji wskazany w bazie adresów elektronicznych.

§ 2. Pisma mogą być doręczane również w lokalu organu administracji publicznej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 3. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób określony w § 1 i 2, a także w razie koniecznej potrzeby, pisma doręcza się w każdym miejscu, gdzie się adresata zastanie.

Doręczenie zastępcze pism dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorcy domu

Art. 43. W przypadku nieobecności adresata pismo doręcza się, za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorcy domu, jeżeli

¹⁹ Art. 41 § 1 zmieniony przez art. 61 pkt 10 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

²⁰ Art. 42 § 1 zmieniony przez art. 61 pkt 11 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. O doręczeniu pisma sąsiadowi lub dozorczy zawiadamia się adresata, umieszczając zawiadomienie w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy to nie jest możliwe, w drzwiach mieszkania.

Nieemożność doręczenia. Awizowanie. Fikcja doręczenia

Art. 44. § 1. W razie nieemożności doręczenia pisma w sposób wskazany w art. 42 i 43:

- 1) operator pocztowy w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej – w przypadku doręczania pisma przez operatora pocztowego;
- 2) pismo składa się na okres czternastu dni w urzędzie właściwej gminy (miasta) – w przypadku doręczania pisma przez pracownika urzędu gminy (miasta) lub upoważnioną osobę lub organ.

§ 2. Zawiadomienie o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru w terminie siedmiu dni, licząc od dnia pozostawienia zawiadomienia w miejscu określonym w § 1, umieszcza się w oddawczej skrzynce pocztowej lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania adresata, jego biura lub innego pomieszczenia, w którym adresat wykonuje swoje czynności zawodowe, bądź w widocznym miejscu przy wejściu na posesję adresata.

§ 3. W przypadku niepodjęcia przesyłki w terminie, o którym mowa w § 2, pozostawia się powtórne zawiadomienie o możliwości odbioru przesyłki w terminie nie dłuższym niż czternaście dni od daty pierwszego zawiadomienia.

§ 4. Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia okresu, o którym mowa w § 1, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.

Doręczenie pism jednostkom organizacyjnym i organizacjom społecznym

Art. 45. Jednostkom organizacyjnym i organizacjom społecznym doręcza się pisma w lokalu ich siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism. Przepis art. 44 stosuje się odpowiednio.

Potwierdzenie odbioru

Art. 46. § 1. Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.

§ 2. Jeżeli odbierający pismo uchyła się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu.

§ 3–10.²¹ (*uchylone*)

Odmowa przyjęcia pisma. Zwrot pisma nadawcy

Art. 47. § 1. Jeżeli adresat odmawia przyjęcia pisma przesłanego mu przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe lub inny organ albo w inny sposób, pismo zwraca się nadawcy z adnotacją o odmowie jego przyjęcia i datą odmowy. Pismo wraz z adnotacją włącza się do akt sprawy.

§ 2. W przypadkach, o których mowa w § 1, uznaje się, że pismo doręczone zostało w dniu odmowy jego przyjęcia przez adresata.

Szczególne przypadki doręczeń

Art. 48. § 1. Pisma skierowane do osób nieznanych z miejsca pobytu, dla których sąd nie wyznaczył przedstawiciela, doręcza się przedstawicielowi ustanowionemu w myśl art. 34.

§ 2. Pisma kierowane do osób korzystających ze szczególnych uprawnień wynikających z immunitetu dyplomatycznego lub konsularnego doręcza się w sposób przewidziany w przepisach szczególnych, w umowach i zwyczajach międzynarodowych.

Zawiadomienie poprzez publiczne obwieszczenie

Art. 49. § 1. Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, zawiadomienie stron o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej może nastąpić w formie publicznego obwieszczenia, w innej formie publicznego ogłoszenia zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości lub przez udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego organu administracji publicznej.

§ 2. Dzień, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, inne publiczne ogłoszenie lub udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej

²¹ Art. 46 § 3–10 uchylone przez art. 61 pkt 12 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

wskazuje się w treści tego obwieszczenia, ogłoszenia lub w Biuletynie Informacji Publicznej. Zawiadomienie uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia, w którym nastąpiło publiczne obwieszczenie, inne publiczne ogłoszenie lub udostępnienie pisma w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zawiadomienie poprzez publiczne obwieszczenie w przypadku udziału wielu stron w postępowaniu

Art. 49a. Poza przypadkami, o których mowa w art. 49, organ może dokonywać zawiadomienia o decyzjach i innych czynnościach organu administracji publicznej w formie, o której mowa w art. 49 § 1, jeżeli w postępowaniu bierze udział więcej niż dwadzieścia stron. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, zawiadomienie jest w takim przypadku skuteczne wobec stron, które zostały na piśmie uprzedzone o zamiarze zawiadamiania ich w określony sposób. Do zawiadomienia stosuje się przepis art. 49 § 2.

Udostępnienie odpisu decyzji lub postanowienia ogłoszonego przez publiczne obwieszczenie

Art. 49b. § 1. W przypadku zawiadomienia strony zgodnie z art. 49 § 1 lub art. 49a o decyzji lub postanowieniu, które podlega zaskarżeniu, na wniosek strony, organ, który wydał decyzję lub postanowienie, niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech dni od dnia otrzymania wniosku, udostępnia stronie odpis decyzji lub postanowienia w sposób i formie określonych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje organ, nie umożliwiają udostępnienia w taki sposób lub takiej formie.

§ 2. Jeżeli decyzja lub postanowienie, o których mowa w § 1, nie mogą być udostępnione stronie w sposób lub formie określonych we wniosku, organ powiadamia o tym stronę i wskazuje, w jaki sposób lub jakiej formie odpis decyzji lub postanowienia może być niezwłocznie udostępniony.

Rozdział 9

Wezwania

Wezwania do czynności procesowych w postępowaniu administracyjnym

Art. 50. § 1.²² Organ administracji publicznej może wzywać osoby do udziału w podejmowanych czynnościach i do złożenia wyjaśnień lub zeznań osobiście, przez pełnomocnika, na piśmie, jeżeli jest to niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy lub dla wykonywania czynności urzędowych.

§ 2. Organ obowiązany jest dołożyć starań, aby zadośćuczynienie wezwaniu nie było uciążliwe.

§ 3. W przypadkach, w których osoba wezwana nie może stawić się z powodu choroby, kalectwa lub innej niedającej się pokonać przeszkody, organ może dokonać określonej czynności lub przyjąć wyjaśnienie albo przesłuchać osobę wezwaną w miejscu jej pobytu, jeżeli pozwalają na to okoliczności, w jakich znajduje się ta osoba.

Obowiązek osobistego stawienia

Art. 51. § 1. Do osobistego stawienia się wezwany jest obowiązany tylko w obrębie gminy lub miasta, w którym zamieszkuje albo przebywa.

§ 2. Obowiązek osobistego stawienia dotyczy również wezwanego, zamieszkałego lub przebywającego w sąsiedniej gminie albo mieście.

Pomoc prawna

Art. 52. W toku postępowania organ administracji publicznej zwraca się do właściwego terenowego organu administracji rządowej lub organu samorządu terytorialnego o wezwanie osoby zamieszkałej lub przebywającej w danej gminie lub mieście do złożenia wyjaśnień lub zeznań albo do dokonania innych czynności, związanych z toczącym się postępowaniem. Organ prowadzący postępowanie oznaczy zarazem okoliczności będące przedmiotem wyjaśnień lub zeznań albo czynności, jakie mają być dokonane.

²² Art. 50 § 1 zmieniony przez art. 61 pkt 13 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

Osobiste stawiennictwo z uwagi na charakter sprawy

Art. 53. Przepisów art. 51 i 52 nie stosuje się w przypadkach, w których charakter sprawy lub czynności wymaga dokonania czynności przed organem administracji publicznej prowadzącym postępowanie.

Elementy składowe wezwania

Art. 54. § 1. W wezwaniu należy wskazać:

- 1) nazwę i adres organu wzywającego;
- 2) imię i nazwisko wzywanego;
- 3) w jakiej sprawie oraz w jakim charakterze i w jakim celu zostaje wezwany;
- 4)²³ czy wezwany powinien się stawić osobiście lub przez pełnomocnika, czy też może złożyć wyjaśnienie lub zeznanie na piśmie;
- 5) termin, do którego żądanie powinno być spełnione, albo dzień, godzinę i miejsce stawienia się wezwanego lub jego pełnomocnika;
- 6) skutki prawne niezastosowania się do wezwania.

§ 1a. W wezwaniu zawiera się również informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, chyba że wezwany posiada te informacje, a ich zakres lub treść nie uległy zmianie.

§ 2.²⁴ Wezwanie powinno być opatrzone podpisem pracownika organu wzywającego, z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego podpisującego.

Szczególne formy wzywania

Art. 55. § 1. W sprawach niecierpiących zwłoki wezwania można dokonać również telefonicznie albo przy użyciu innych środków łączności, z podaniem danych wymienionych w art. 54 § 1 oraz imienia, nazwiska i stanowiska służbowego pracownika organu wzywającego.

§ 2. Wezwanie dokonane w sposób określony w § 1 powoduje skutki prawne tylko wtedy, gdy nie ma wątpliwości, że dotarło do adresata we właściwej treści i w odpowiednim terminie.

²³ Art. 54 § 1 pkt 4 zmieniony przez art. 61 pkt 14 lit. a ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

²⁴ Art. 54 § 2 zmieniony przez art. 61 pkt 14 lit. b ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

Zwrot kosztów stawiennictwa

Art. 56. § 1. Osobie, która stawiała się na wezwanie, przyznaje się koszty podróży i inne należności ustalone zgodnie z przepisami zawartymi w dziale 2 tytułu III ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 785, z późn. zm.). Dotyczy to również kosztów osobistego stawiennictwa stron, gdy postępowanie zostało wszczęte z urzędu albo gdy strona bez swojej winy została błędnie wezwana do stawienia się.

§ 2. Żądanie przyznania należności należy zgłosić organowi administracji publicznej, przed którym toczy się postępowanie, przed wydaniem decyzji, pod rygorem utraty roszczenia.

Rozdział 10

Terminy

Sposób obliczania terminów

Art. 57. § 1. Jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło. Upływ ostatniego z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu.

§ 2. Terminy określone w tygodniach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu.

§ 3. Terminy określone w miesiącach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim miesiącu, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było – w ostatnim dniu tego miesiąca.

§ 3a. Terminy określone w latach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim roku, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim roku nie było – w dniu poprzedzającym bezpośrednio ten dzień.

§ 4. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

§ 5. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało:

- 1)²⁵ wysłane na adres do doręczeń elektronicznych organu administracji publicznej, a nadawca otrzymał dowód otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych;
- 2) nadane w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe albo placówce pocztowej operatora świadczącego pocztowe usługi powszechne w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 3) złożone w polskim urzędzie konsularnym;
- 4) złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej;
- 5) złożone przez członka załogi statku morskiego kapitanowi statku;
- 6) złożone przez osobę pozbawioną wolności w administracji zakładu karnego.

Przywrócenie terminu

Art. 58. § 1. W razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zainteresowanego, jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

§ 2. Prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu. Jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności, dla której określony był termin.

§ 3. Przywrócenie terminu do złożenia prośby przewidzianej w § 2 jest niedopuszczalne.

Właściwość organu

Art. 59. § 1. O przywróceniu terminu postanawia właściwy w sprawie organ administracji publicznej. Od postanowienia o odmowie przywrócenia terminu służy zażalenie.

²⁵ Art. 57 § 5 pkt 1 zmieniony przez art. 61 pkt 15 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.

§ 2. O przywróceniu terminu do wniesienia odwołania lub zażalenia postanawia ostatecznie organ właściwy do rozpatrzenia odwołania lub zażalenia.

**Wstrzymanie wykonania decyzji administracyjnej;
wstrzymanie wykonania postanowienia administracyjnego**

Art. 60. Przed rozpatrzeniem prośby o przywrócenie terminu do wniesienia odwołania lub zażalenia organ administracji publicznej na żądanie strony może wstrzymać wykonanie decyzji lub postanowienia.

Dział II

Postępowanie

Rozdział 1

Wszczęcie postępowania

Inicjatywa wszczęcia postępowania

Art. 61. § 1. Postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu.

§ 2. Organ administracji publicznej może ze względu na szczególnie ważny interes strony wszcząć z urzędu postępowanie także w sprawie, w której przepis prawa wymaga wniosku strony. Organ obowiązany jest uzyskać na to zgodę strony w toku postępowania, a w razie nieuzyskania zgody – postępowanie umorzyć.

§ 3. Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.

§ 3a.²⁶ Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony wniesione drogą elektroniczną jest dzień wystawienia dowodu otrzymania, o którym mowa w art. 41 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

§ 4. O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie.

²⁶ Art. 61 § 3a zmieniony przez art. 61 pkt 16 ustawy z 18 listopada 2020 r. (Dz.U. poz. 2320 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 5 października 2021 r.